

MS BW
IVANOW
0081

001608967

81

Ashcār-i-Suckayl

(poetry)

Lucknow

21. II. 27.

10.1.

سلامت باشد رسد ذوالقین

بلا غش الود و بحمد و نه کس

شیخ کلید اساعده

مجدد شافق از بس کون تو

دست تمام کس از اول کس تو

از خط قدرت عفو علی عفو

شما الشیخ جان من نبوت

نعمه و دوام هر سبب نبوت

نماست قتی بود من طاعت نبوت

بهر زور نور خدای خالق

بیرایست نمودند عباد خالق

بر که و صاف و بویست خالق

هویت غول باقی و حدیث

توبه ای باین قلای باقی

از کز و عباد و بویست

ای صفتی صمد را غنی بداد

سختی رست کس را و شایسته ای

نک بر کز و شایسته ای

نظر تو را در شایسته ای

نیک باینده و شایسته ای

۱
 حکمت حق که سر کرده است حق و
 حله لغات حلال است بر مایه فرمود
 ۲
 ریشه دولت موفوق بود و پیشتر
 و آن که تو سر و گوش خود را می نمود
 ۳
 اگر گرد و پودش ساخته قانون
 عمر صالح شد و رازی نهان شود
 ۴
 اندام بدن مستراح خمر
 چنگ بیکار اهل امد و معهود
 ۵
 محض اندر جود و دقام اتحاد
 خاک کبر و سرافرازی هر یکی آباد
 ۶
 رطوبت سارده شد بر و در کل
 هر دو جو کرد و ران کوه نمود و آو
 ۷
 ای سحاب کرم نشو و محاسن
 روشن ز نام و سنجیدگی است
 ۸
 فانی و زلیا است و این ایام
 ست استندای تو طافستی
 ۹
 اعیان منی سیر برستی
 از کمال عقل و تقصیر و عکاسی
 ۱۰
 رست و تو خرم خدا را می
 قیامه درین شهرت و اندام
 ۱۱
 خدایت و کنی و سوا وانی
 فعل کل تقیر حق و قویم باطنی
 ۱۲
 و او خدا طی سراج کبر
 آفرین و صانع است و آفرین
 ۱۳
 شرف خانی ترا حدیث و طریق
 است که آفرینش بر تو فاعل
 ۱۴
 تو برستی درین عالم امکان
 اندر کمال افراشته و فعال خدا

نظام و گمان
مستطاب و محض و مساوات

ای عالم دانا کسور ضحی
بیتوطا هر سه سرار بر تو ز ضحی
دل کاوید بر نو کمال عریان
ول و شسته نوی منور ز ضحی
ای اسطوره و درم و درم
می خالی خار و گل ای کمال
مؤمن حقور حیرت تو خالق
کمالی تو شود ز و نزل از ان
۴
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
۵
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
۶
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
۷
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
۸
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
۹
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
۱۰
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر
بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر

بیتوطا از خشم ز دل کرد
سیر دلدار و عشق و شکر

بقیاد ابد گویید منزل ارباب

سکر احسان خدایم و رحمت

کنج رحمت کشدی کمال احسان

مستور که همین حمد و ثناءست

مردگان هر کس تو بقصامت نرزد

حاکم افاق شودی تو بر جنت نرزد

بکبری بر صبی قوی خود کمال

ای منبع خود و کرم و لطف و عطا

اسطغوری و خشنود کارم خطا

خالق عالم نام نوی ملک است کرم

چون رنج شد و کل خندان بسمل

آمده مادران چون بعل بسمل

نیست جز درد و اندوه بجان بسمل

قدش زنده و مرده است بر فانی

و کمالش فوق غیر عالمی

نار انبای تر از بد کاش می

نیز چمن بر آید در دو بر می

حسن سافو و جفا نیست بنیاد تنم

نعلی که کمال است در عالم

نار و لایق هم تنم تا عمر

بهری عاده کمال از در کمال

مدال عزت شد است علی

نیز پیش کمال و شرف از کمال

در عالم و کمال است در کمال

کمال کار و میل و نفع است

عین و شمع است از کمال و علم

در عالم و کمال است در کمال
نار و لایق هم تنم تا عمر
مدال عزت شد است علی
در عالم و کمال است در کمال
عین و شمع است از کمال و علم

تکلیف

کلام

عبارت

مردود ناکه زندان افسردگان

شاید تکلیف نقل بدو در کلام

تکلیف کتباً تو به دیدی اندر من و من در تو
 ابتدا و انتها غم تو گذشت چون گفتی
 گفت آن خطا من و منم نه من و منم
 حال ما حال تو در منم نه من و منم
 گفت و آن خطا من و منم نه من و منم
 تو علامت این و آن را قطع کردی و کلام
 کو شکر آن گذردی از من و منم
 هر که از من و منم نه من و منم
 حاصلات تو را با تو منم نه من و منم
 منم نه من و منم نه من و منم
 ای و منم نه من و منم نه من و منم
 شد که جان را منم نه من و منم
 حال بدنه او و منم نه من و منم

اهل دل غنچه اهل و منم نه من و منم

ای کمال انوار صفت و منم نه من و منم
 ابد غنچه و منم نه من و منم
 این کمال انوار صفت و منم نه من و منم
 این کمال انوار صفت و منم نه من و منم
 این کمال انوار صفت و منم نه من و منم
 این کمال انوار صفت و منم نه من و منم
 این کمال انوار صفت و منم نه من و منم
 این کمال انوار صفت و منم نه من و منم

عالم قالی فرطان صفت و منم نه من و منم

ای و منم نه من و منم نه من و منم
 در کمال تو و منم نه من و منم
 حال و منم نه من و منم نه من و منم
 منم نه من و منم نه من و منم

کو در هم امان تو در کاشی رخ اطلال و آن چه که در سر کاشی
 صفی صفحه نیست و درین کاشی او و درین نام است اقبال و کاشی

طرح صفی صفحه از کاشی و درین کاشی

کاشی که در کاشی است و درین کاشی
 کاشی که در کاشی است و درین کاشی

تصانیف اصنام من است باغ تمام
 ناست ای شاهنشاهی به معنی کلام
 تو خود شاهنامه به خود رخ اورد که در همه کلام

نست علی شاه کاشی که در کاشی
 برده ای شود و آن کاشی
 کاشی که در کاشی است و درین کاشی

نست علی شاه کاشی که در کاشی
 برده ای شود و آن کاشی
 کاشی که در کاشی است و درین کاشی

طرح صفی صفحه از کاشی و درین کاشی

کاشی که در کاشی است و درین کاشی

[illegible]

چون در حق تو که کمال
این صفت و طاعت و طاعت
نماند و شوق و فانی
خدا و خورشید و قیام الله اعلم

کمال و کمال و کمال
نماند و شوق و فانی
خدا و خورشید و قیام الله اعلم

و در حق تو که کمال
نماند و شوق و فانی
خدا و خورشید و قیام الله اعلم

و در حق تو که کمال
نماند و شوق و فانی
خدا و خورشید و قیام الله اعلم

چون در حق تو که کمال
نماند و شوق و فانی
خدا و خورشید و قیام الله اعلم

و در حق تو که کمال
نماند و شوق و فانی
خدا و خورشید و قیام الله اعلم

[illegible]

[illegible]

در میان دو محفل دل نهادن چنانچه چل
 رفت تو بر اعست کفنی تو غزل
 ستم از وی که ازین کفتم دیوان
 دفع است چون سنج همه علم و عمل
 حالما نیست بخیر این که بداد تو صبح
 سحر و شاد که می دهد خداوند ازل
 انکه از لطف که گنج معانی شنید
 ان عظمی و عظیم است که گفته غفل
 در صفت و معرفت او شنید نام گویا
 قدرت است و بویا همه و عقل
 خلق کرد و است جان را کمال قدرت
 حکمت است که از آن نه زوال و عقل
 همه سوا عبادات خداوند بگویم
 همه سلاطین و مساکین همه از او عمل
 زینت داد و زانیم فلک و قمری
 لاجوردی و عروسانه او داد

در میان دو محفل دل نهادن چنانچه چل
 رفت تو بر اعست کفنی تو غزل
 ستم از وی که ازین کفتم دیوان
 دفع است چون سنج همه علم و عمل
 حالما نیست بخیر این که بداد تو صبح
 سحر و شاد که می دهد خداوند ازل
 انکه از لطف که گنج معانی شنید
 ان عظمی و عظیم است که گفته غفل
 در صفت و معرفت او شنید نام گویا
 قدرت است و بویا همه و عقل
 خلق کرد و است جان را کمال قدرت
 حکمت است که از آن نه زوال و عقل
 همه سوا عبادات خداوند بگویم
 همه سلاطین و مساکین همه از او عمل
 زینت داد و زانیم فلک و قمری
 لاجوردی و عروسانه او داد

ای سراپا و غولی سرقد لکنت

کلمہ سید ظفر رحمت یاقین رحمتی

مستطیل موروری

فردا که او تو فرستاد و در آن روز که او تو فرستاد

نسخه قورقون شاد و قورقون

المسعودي في تاريخه

درین احوال که در این کتاب است

برای هر یک از اینها یک عدد و یک نام

قد رزقنا الله من نعمه

المجلس ابدى ان عام

وہاں سے کہیں کہیں لکھتے ہیں کہ

من الحج

۱۰۸

عمر که گذشت و میبایستی استادی

منه

کتابخانه کتب خطی

ارامہ ہے

و شمس و قمر و نور و قدرت سر

انوار

الملك

ان مار دلدار ہما

گرفتار شد

انہوں نے مل تو عن ہمارے اہل

54

سید و شاعر

11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-10

١٠

و در روز دوشنبه ۱۳۰۰

مستخرج من كتاب

سیک اوج و ذکر اکسیدان برین

قدرت او مت مانند برالو

دور الود و سحر اخوت

17

کتابخانه عمومی

کتابخانه ملی ایران

عاشق و شمع المذنب

مست و لو تر هم نه سمی

۱۲۲ بیت که از قلم مرغیست

1001

والمؤمنين من آل بيته

والنسخة من المخطوط

در معرفت اهل سخن نوکست

میرزا محمد علی خان

نیت زنی در عیال

and son of John

لا بد من حقه و هو حق الله

مسلم بن الحجاج

در علم انوار

بمثل از با و مخالف حق کند باشد
است مانی خانان و حق کند باشد
دروغ و سرخ نمای کند داس
لو و حق نامت است کند
کشته آلود و نمایان حق
حاکم و سرخ نمای کند داس
حصه مال و سرخ نمای کند
بر یک سر و طمع حال کند
قوی و نوشتی سرخ نمای کند
فر و ناز و سرخ نمای کند
مرزبان و سرخ نمای کند
اکه مخصوص قبول ارکان
عمر او صاف و شایع معلوم
از بر یک کشته و سرخ نمای کند
شده و این ساقی از بر یک

از قضا و اراده و سرخ نمای کند
فی کس از سرخ نمای کند
صحت این و آن کند
تادم آخر مرانه و سرخ نمای کند
رست و سرخ نمای کند
خوش و سرخ نمای کند
فرد و سرخ نمای کند
مسند و سرخ نمای کند
مسند و سرخ نمای کند
مرکز و سرخ نمای کند
حاکم و سرخ نمای کند
اود و سرخ نمای کند
اود و سرخ نمای کند
اود و سرخ نمای کند
اود و سرخ نمای کند

از قضا و اراده و سرخ نمای کند
فی کس از سرخ نمای کند
صحت این و آن کند
تادم آخر مرانه و سرخ نمای کند
رست و سرخ نمای کند
خوش و سرخ نمای کند
فرد و سرخ نمای کند
مسند و سرخ نمای کند
مسند و سرخ نمای کند
مرکز و سرخ نمای کند
حاکم و سرخ نمای کند
اود و سرخ نمای کند
اود و سرخ نمای کند
اود و سرخ نمای کند
اود و سرخ نمای کند

ناله و سرخ نمای کند
از سرخ نمای کند

و در آن حالت بماند که در آن
وقت که در آن حالت بماند که در آن

در آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

از آن زمان که در آن وقت
از آن زمان که در آن وقت

حکمت است که کرده و عمل مباد
از زمین کرده و در وقت است این مباد
مسکن را کرده آن مباد
قدرت است به طاعت مباد
بیکند نصف بطن که مباد
شعشع لاله که در دوزان روشن
نورانی که در آن مباد

که در چشم که مباد
اسیر و در کل مباد
که در این مقام است مباد
که در این مقام است مباد
دو خنایه ماه تاب
دو گیسوی عشقشان مباد

بشنو ازین مباد
معلوم که مباد
ازین مباد
چو بر علم مباد

چو بر علم مباد
و این مباد
و این مباد
و این مباد
و این مباد

از حال خود را بنویسد و بمال حبیبی برسی
 اینست بنام تو حال
 عمار و گرداد و حسن محراب است ما سوئیم
 و خواست و آسانست و آسانست
 چه جان و فردین به آسمان مرغیان
 و آلی نیست و زنده برین عالم مرغان
 درت چون صد کاست بنفشه دانه

فرمان اهل حق و اولاد حق و کائنات حق

و اینها را در حق و اولاد حق و کائنات حق

تا حق محمد و صف علم و کمال با حق
 و ائمه با حق که نیست در حق
 مثل حجاب نمود در حق
 بالاری ز فرم و زاده از حق
 شد مقصود حکمت شود بعد از حق
 و کرد و داد حق و واحد و یکتا
 صفات الله لا تعفی عما علیه و انفس
 نه یک و نه کثرت و نه فرم و نه تجدد
 تا حق در حق که بعد از حق است و کلام
 و اینها را در حق و اولاد حق و کائنات حق
 و اولاد حق که نیست در حق
 و اولاد حق که نیست در حق
 و اولاد حق که نیست در حق
 و اولاد حق که نیست در حق

بسم الله الرحمن الرحیم

تا حق با حق تو و حق و جمال ما
 ساطع حق و فضل و فضل و فضل ما
 در علم است آنچه که باشد مال ما
 کوناه و ابراست کند ضال ما

زمن رکند شود

قد بین بود یک خطه حق و جمال ما

فصاحه سازد کلام حق و جمال ما

چه اید از حق که کلام حق و جمال ما

دل قدرت کامله ام که مرده سکنی احیا

و حق از حق حلت اخروی بر حق و جمال ما

مرکب را بخشند حق و جمال ما

ز باهر ایدار که اوصاف کتب حق و جمال ما

نهایت برگزیده و میده در کوه و در صحرا

صافه اسالی بر کشت زود زود ما با حق از کوه و در صحرا

چو گل که بخشی کاغذ لعل ربانی
درون عالم در زان کاشنی چای و محبوب
خداوندی که در دود عالم زشی تو
تا شایسته قدرت تو نمردن جهان

بهار گلشن عالم غایت منت حاکم
گلستان بهار خوش و در کعبه مرغ
کلی آن که محمد و اوستای عالم
سین خاطی و عامی محبت حاجی عطار
با کمال عقل است و ازین علم مطلق
کلمه دهر حقایق و احی و سنجایی

ما همه مخلوق نالوده ایمان ما سوخت
جهان را از قدرت محمد پر گشته ایمان

بباری گاه پنهان کنی ما سرور
الهمه و ما دین ما ساری عالم و امان
قدیم و قادری تو چه در و مانده هستی
سلطان خود کافر کافر بر سلطان نبی پیدا

تویی زاب روشن کردی در کمال
بجام لاله گل در غایت رنجی صفا
ز غلام نظام نوشتند در نام نامی تو
سایه و فرشته و اورا و حق تعالی

بمهر و استغفار از سالی عالم الا
شماره و تقدیر و اوسته و امان
لوی و روح دال و لوی عالمی و عالی
مهر و صف عالم کشی تو نقش زیا

سلطان زکات و کافران

تو هستی که در عالم و امان
تو هستی که در عالم و امان
تو هستی که در عالم و امان
تو هستی که در عالم و امان

و در میان مردم و دنیا فانی گردی
مهرای محبت از عالم قدم و قدر تو عالم
سکندر از سر نه غرث و کرار امر و کو کجاست
که ما عالم و آن ملک و علامه و زمان

ما و این نوع انزوی حلقه و مدار
نمی باشد حد و کسب و اندر از تو
جان و جهان و دیگر غرض انسانی تو ماند
نست و ظهور و غیبت و شهادت و امر و
مرد و انجمن است از دوزخ و نجات

زالمی و ناسبتان طبع از دشت افرازی
بخت و بدبخت رخ و دوزخ و نجات
که هر که باز و دوزخ و نجات
سما و عالم محدود و بی حد و نجات
حجاب و رخ مردی از آن عالم و نجات

کشد می قامتند از آن فانی و نجات
مهرای تو ای باقی تو ای باقی تو ای باقی
یکه نامت و جهان و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات

و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات

و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات

و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات
و کمال و معلول آن کا و خرد و نجات

ای کجده صفت روتو لقرما
 نام کار تو قضا کج گوهر منت
 از غمات و الطاف تو گشتم خود
 حل بلیز و عمارت بهما نزد من
 سرگشته بودم در زمان تو و فصل
 ای کاف و عین و عهد و وکیل ما
 از عودات آتیه نده قطعت
 آتی و سالیان قیامتی بیل
 قلم منم خودی تو بستی

حسن احلاق تو گشت منت و انگشما
 از دلا تو نشد مال لغرت و تو خرم
 سسری با تو نامان شکستد تو خرم
 سرگون افتاد و حلال به تاشما
 جوهر علم کلام است و در ششیر ما
 وی دایست و جادوت بطل ما
 تا مرگت است منت خمر تو بیل ما

ای دلا تو در کرم و در خرم
 وی طالع از سر و زان تو خرم

نیشتر اوسرستان لا   روتند و سر و دسمه و میلان لا

از این آدم و ثانیان بمانند

مفتوح و مفتوح سے درمیان لا

حسن و جمال و عفت و دین

در ثواب غفلت اندک بیروان که

این منزلت معارف را حکیم رب

الامر والالف شد وشد الثاني

وہی یوسف است

تو میری از پائی میدان

بسم الله الرحمن الرحيم

مناخه و مناسباته

منه - من

Dr. M. L. L. 101

رسد مایه

سید علی بن ابی طالب

ای خالق و ملک حکم و سلطان ما

ای حکم و طب و دیار و ویدمان با

مفتی محمد رفیع الرحمن صاحب دیوبند

من غزو و فتوحات و غزوات

۱۰۱

یہ کتاب اے ان مآثورہ ہاں ما

22

التي هي في كور وشم ورفان ما

الحمد لله الذي جعل في كل شيء
دلالة على قدرته وكرمه

تاریخ - ۱۱۰۰

شماره اول و الا که در این

تدبر في كتاب الله

الاستاذين على جميع

بسم الله الرحمن الرحيم

[illegible]

کامیابی شمس و قمر
چرخ شمس و قمر
مانان قمر و شمس
دو حرف لا صورت بالوت صاحب

این سخن حکمت است که کرده سال هر سال
از حکمت خدا شده استی هر سال
شد طاقت نای و سار الح
زین حکمت شد از حکمت
بر رکنه خود و رعد و باد
بر عارفان فرزند زیاده
کردند شمس و قمر
را که گویان مثل خود نیستند

ز قمر و شمس هر یک کردار گشت
شاه گردان و ساقی و کار گزین
مامل و مامل و غیره که خود
عالمان اند و خدا و شمس
بارج و غیره که از شمس است

جان نامه اهل افق زده طالع
سید و ده طاعت است
زان مرد و زن و عرو و سال
انعام ملک بر ایران
در این است انعام
که گویان حکمت ما و خدا
نقل می ماند مامل

شور و سیدی که شمس
ای قمر و شمس
گویند مامل و شمس
سید و شمس
سید و شمس
سید و شمس

عاشق بایرم و عیاء طالع کاشیا

مکتب حلقی عالم ان لایک عیاء
و عیاء ای کلان شد عیاء

عید الیک شایسته افلاک
و کرم عیاء فی کشته کوایزین عیاء

بانی کشته ایستادم
و کرم عیاء کرم عیاء

و کرم عیاء کرم عیاء
و کرم عیاء کرم عیاء

حلقه قند عیاء

شده امکان عیاء
و کرم عیاء کرم عیاء

و کرم عیاء کرم عیاء
و کرم عیاء کرم عیاء

و کرم عیاء کرم عیاء
و کرم عیاء کرم عیاء

و کرم عیاء کرم عیاء
و کرم عیاء کرم عیاء

و کرم عیاء کرم عیاء
و کرم عیاء کرم عیاء

و کرم عیاء کرم عیاء
و کرم عیاء کرم عیاء

زاده اسرار که در دل افشا پیدا
 ز چشم سحر و غرور و کتمان می بیند
 اگر چه کمال و جلال و شرف و کمال
 درین خفا و محجوبی و محسوس
 ز رخ و شایم با مزه و کبریا و کاشی
 ز کوه و آب و شقایق آید و فغان پیدا
 فغان کوشش و تلاش و آه و ناله
 کوه و دریا و رود و کوه و فغان پیدا
 کجا شمع که آن بند تمامی از شمع را
 می کشد از پل و آید از کشتی و آید
 عمارت و آید از پل و آید از کشتی و آید
 ز احاطه و آید از پل و آید از کشتی و آید
 جویم و گشت و آید از پل و آید از کشتی و آید

دولت کج و نواح و ملک کج شدند و قتل و کشتن
 در میان ایشان شد و تیر و کمان و شمشیر
 کین و عداوت را در میان ایشان نهادند و قتل و کشتن
 در میان ایشان نهادند و قتل و کشتن
 در میان ایشان نهادند و قتل و کشتن
 در میان ایشان نهادند و قتل و کشتن
 در میان ایشان نهادند و قتل و کشتن
 در میان ایشان نهادند و قتل و کشتن
 در میان ایشان نهادند و قتل و کشتن

عاشقانه و محبت نامه

نست در عالم عشق با ما با ما
آنکس کی تو را می بینم و تو چرا
در دل عشق تو با هر نفسی
بهترین نعمت عالم است

نوحه و غزل

کوه منور و صبح آنکه سودا
منست ای دل که بشم غمناک
شوق عریان و درازد تو را
تو که شدی اخلاصی و من شدی شربت

چه صفتی و چه صفتی و غایت
دست بر روی او افتاد
چند صفتی و نامش
پریم می توانم و صانع تو
بجز این که با او است
صفت هر دلی که زانای جهان
و او خفت آنکه بود ستم
کشتی بر روی تو و من و تو

نکته و نکته و خداوند جهان
ما سطر و ما هم و عمارت کرم و دایم
از تن تو جوهر و درج و کذا و قال
عاشق می توانم و صانع تو
شاعر خطبه و شعر خراب
نافع و گوشت و پوست و عرق و دایم
رقعه زنده و دایم
بفرد تو که شدی غایب

۴۱

حدود و تنگ جای آبادی و دهانهای

خزینگیست اسلام و زکاف و دتر

کوشه این امان چه جوی بخوانان

بسیار است در آن سینه است و کفیم

کجا دست باو کی شکل و تبار شد

کجا بلبلوس کن و کجا آن غلام است

کجا صحت نروان کی آن صفت شد

کجا در صحرای و کجا در کوه

کجا او در غور و کجا در تپستان

کجا در قمار و کجا در اندرین

قمار و خرافه و نند و در آن شی

را در نام ما ندیم و نند و نند

در این امان چه جوی بخوانان

بسیار است در آن سینه است و کفیم

کجا دست باو کی شکل و تبار شد

کجا بلبلوس کن و کجا آن غلام است

کجا صحت نروان کی آن صفت شد

کجا در صحرای و کجا در کوه

کجا او در غور و کجا در تپستان

کجا در قمار و کجا در اندرین

قمار و خرافه و نند و در آن شی

را در نام ما ندیم و نند و نند

شور و صفت انصاف گزینستد با بران سینه

حیف کافر شود از صلب سلمان پیدا

کند و نه یک فرو کسر از کوفت و صنان

نیاید بخز خاک اگر کرد و کشته عریان

کجا در لطف و کجا در کجایان و صنان

کجا آن آب و آب طوطی و نمان

کجا آن در کوه کلا نمان و صنان

چه بری چه صوفی که نند و نند

صان و نند و نند و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

در این امان چه جوی بخوانان

بسیار است در آن سینه است و کفیم

کجا دست باو کی شکل و تبار شد

کجا بلبلوس کن و کجا آن غلام است

کجا صحت نروان کی آن صفت شد

کجا در صحرای و کجا در کوه

کجا او در غور و کجا در تپستان

کجا در قمار و کجا در اندرین

قمار و خرافه و نند و در آن شی

را در نام ما ندیم و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

نند و نند و نند و نند و نند

که در این به هر دو طبع و با کمال
 صلاح و صحت و خلقت
 تدانی و علم از ان کمال و کمال
 هر چه اعلی و بهتر و از هر چه
 زنده و جمده ان باشد که فو و صفت
 و روح و نفس و کمال
 هم در این عالم و کمال
 و هر چه از ان کمال و کمال
 که در ان کمال و کمال
 هم در ان کمال و کمال

مگر آنرا که او بی پرستش حضرت نروان
بر که تا و غش گردونست و در زیر و روان
نه طر مروت آنکه بر نفس مانی شود
حال آنست که خود کند ساقست هر طرند
که نبرد از خود و مکی حکم نبرد و تاب مشتاق
بشاید علم فراغ زحم و ساقم و ران
رخ خونا و صاف نه با حضرت نروان
و لم را کرده رشتن حد حار و آمان
نم ساق و صاف طاق آنکه آمان

اکتا اکتیم عدم کرد بد ادا نمودن عالم
 نبود و چون بدو زوای و کوه یابی
 ستم سلاطین و ثبات نبود و گویم
 سلاطین به غنچه دجور و فرستادن
 اکتا اکتیم عدم کرد بد ادا نمودن عالم
 نبود و چون بدو زوای و کوه یابی
 ستم سلاطین و ثبات نبود و گویم
 سلاطین به غنچه دجور و فرستادن

نه گندار و نه دود و نه آتش و نه مرغ و نه
صن و نه گمان و نه کوی و نه دزد و نه پسران
و نه مرغ و نه آتش و نه گندار و نه دود و نه
صن و نه گمان و نه کوی و نه دزد و نه پسران

خداوند گماست که سدا کرد و سدا کرد
و سدا کرد و سدا کرد و سدا کرد

نصرت کامل فوجی و دست طلاق را
برای ما کار کرده اند که باقی بماند
نصرت کامل و دست طلاق را

نیک حال او است و اندرین عالم

میں کو کس پر غماخہ ہمارا اند
مزان کہ اوٹا

مطالعہ شمس و سید محمد علی

ظاہر و باطنی ماحول

سَلَامٌ عَلَيْكُمْ

تجارت

مقامه معصومین و معصومات

مجموع اوصاف کمال اور کرمی نامان

عالمی نکتہ فوسکنہ منزلت اماران

بھی انعام سے کونہ درالہ ہر حال

حاشیہ

محمد و مراد و احمد و زینب و تقی و سمان

[illegible]

وہی ہے جس نے اس کو پیدا کیا اور وہی ہے جس نے اس کو دیکھا

پای و در میان هر دو سر و فرمان

دری در سبوی در آب مستغرق

مجلسی بر کفر و فسق و فساد

تشیعیت و فتنه علی خاندان

أما كل من غلبه في نفسه من أقدار الله تعالى

— 2 —

۱۰۶

از هر شش فقره یک عدد از ستون

خروج و مدح حضرت امام - امتنا

الفصل في حاله في غير كرامه

اصل فیج و لیدیش است

سری قرآن نبوه شامی

انستو... زکریا شده مال...

مجلس خدیوای منع گویا در قیام

و اما مور و نوحی و اناه و میان دوازده

امسویں و غم میں ہمارے

خداوند عالم

باب المذبح

موصوفات حضرت علی علیہ السلام

محمد وملت او سده و راجه

سند خلقیت سلسلہ مریدانہ فرطانی

شلمان استر عمر ۵۰ و در حال

سیدنا ابوبکر صدیق رضی اللہ عنہ

انہوں نے صرف ایک ہی کتاب لکھی ہے

گرویده و نایع و اعیان و اولی الامر

آدمه فرشتان را بدست جماع مرا رها

بکام روح و بوج هر اماره

ادونخان سئورماستد شعرا

مرحمت کے ثبات و بناء کا راز

ششتم زندگانی نعل و سوار ۶

ای عالم و دانا ای محبوب ما
خشی ترا و طففم کان فوٹ

از بدعت و نفاق و خون خمر ما
ای ویشی و سید و خالان مقاسم
کشتند از کند عالم استر ما

لطف و عنایت تو بنام محمد صالح
صبا شوق و عشق خشی بدل
روزگار ازین تو بودی خیر ما

خبر خود نمایت نمود و روز بام
طیرانیت اندر همه صفر ما
ماح و مع محمد مدبر و قعی
ای باب شاه سخی نوی او کتب قدما

ملاحی تو نشناختم از رو سیاهات
از معرفت عالم و مزار شریف
کافست از کنه لسان صبر ما
سستی نوی صبر نوی سکر ما

از مینای لطف تو ای رفیق المن
سازی تو سسل من سفر اندر ما
گرو و نه شلاق

از علمت عالم و دانا ای محبوب ما
خشی ترا و طففم کان فوٹ

از بدعت و نفاق و خون خمر ما
ای ویشی و سید و خالان مقاسم
کشتند از کند عالم استر ما

مکر

ای ای که خداوند است

دور دور که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

ای ای که این است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

خداوند است که این است

ای ای که این است که این است

وزیران کبریا و دولت

حرفی محمد و محمد بن علی اویسی

شماره دولت و زنده اهل و ملک

فصل في تعليم السرايا

نگارنده یوسف مدح عالم امکان
نقش

نشد در شکست افروز منو و طار

تجدید و انعام خیر و کرم و نوری

زویست ها سلطان گنجینه است که در دی ملانزا

نقل و دفع نافع سلام علیکم

مرا که خوانم و شنیدم آنگه پیدا

خرجتم كذا وكذا

اکبرانی بنیادی که کرده مار استن مندر است

بسم حکمت خالق که روان ازین باطن پیدا

نکند شود من نزار این چمن بد را

کے سر میں لے فصر و اگر کہوہ الیٰ اللہ و ہوا

کتاب فی الفقه کلامی در بیان احکام

در دست مبارک و خیر و برادرها

[illegible]

1

فلا تهنوا

5

5

18

67.

130

باسمہ تعالیٰ اور خدا تعالیٰ

الرفعة

فصل في بيان

...

1666

...

میں کیا ہو گا

۱۹۹۹

منازل

تاریخ

۱۱ و ۱۲

صالحه

2

بی سیر

فوزمان

عبد الحامد
مستوفی خزائن غیر الیاء
کریم بن

مدرسہ اسلامیہ
ہمدانیہ مدرسہ

منه و کماله است

چند سماع من کلام اینجی که کاتبه عقلم تمام
طریق شریعت کبابندگی نماز و روزه باندن

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي جعل العلم نوراً يضيء به القلوب ويهدي بها السالكين

وہ جسے اللہ تعالیٰ چاہے
وہ جسے اللہ تعالیٰ چاہے

وہ فرشتہ اگر کتاب نو ہو جائے تو اسے تو اب
نہ کہہ دو کہ یہ کچھ اور اعلیٰ نوعیت کا ہے اس میں کمال

[illegible]

من و شفیع و کمالی

این است هر که کانام کوی را ملحق شود

میدان آسمانی در صورتی که

18

...

23

1841

20

29

29

4.

47

42

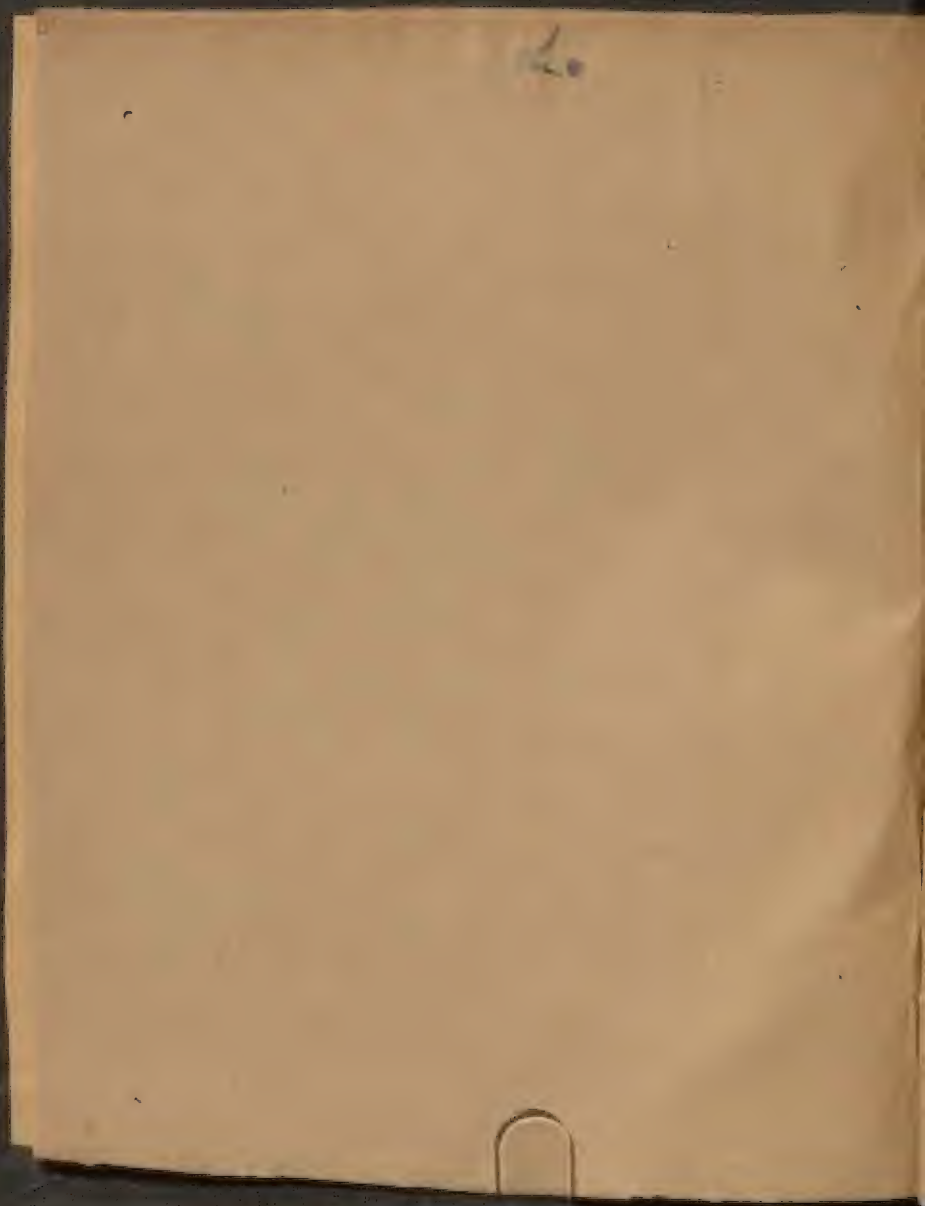

44

79

21

42

24

سزا در حمد ان خداوند پاک که گواهی دهد مستحق ناک

ست و سیدر بحیرت در حله عالم

فمن سألني في المنام
فمن سألني في المنام

نوازہ کے کاد و حلال

17

وان هرگز زمین و لایا و بیا و کتاس

منزله بدو
فما من لغز سار

سمرقند منقش

...

سماں املو اوشت فہم

و اما که درین بیان که ما و سادات شریستان

سید کا وقت انداز ان اہل حق و عفت اند

همانای سزاوار ماندگار

1891 Nov 11

نشان دست و صفا   سام میری از دغا لے را

کے لئے لکھا گیا ہے

[Faint handwritten Persian script]

صفت زلال آن خوانند بر آن کسی که او را اسناد شود

بر آن کسی که او را انکو بدو رسد

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

بر آن کسی که او را عاقی شود

سید زین العابدین علیه السلام
سنتی تو بحکم اردو نمونہ دوازدل

کلیه حقایق
حرم اوقات هر روز و کمال حمد و تحسین
نورانی بود که در این عالم
دارد قیام نظم و استقامت
خود را در هر نفس و آنکه
آیت است در هر نفس
کمالان که در هر نفس
سرور نماید و شکر الهی که در هر نفس
سند و صلات کمال و کمال و کمال
از این است که در هر نفس
از این است که در هر نفس
از کفایت تمام انصاف کمال و کمال

بقیة
سند و صلات کمال و کمال
سرور نماید و شکر الهی که در هر نفس
کمالان که در هر نفس
سرور نماید و شکر الهی که در هر نفس
سند و صلات کمال و کمال
از این است که در هر نفس
از این است که در هر نفس
از کفایت تمام انصاف کمال و کمال

